

Motion till riksdagen 2024/25:2663

av Ann-Sofie Lifvenhage (M)

Översyn av offentlighets- och sekretesslagen för att värna transparens

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att göra en översyn av offentlighets- och sekretesslagen för att värna medborgarnas transparens i hur skattemedel förvaltas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Samstämmigheten kring vikten av att kunna vidareutveckla verksamheten inom vård, skola och omsorg är bred, vilket torde vara grunden till varför det också finns en bred samstämmighet kring vikten av tillgänglig god kvalitativ statistik.

Något som också ofta används inom ramen för exempelvis KKiK och Kolada är ekonomiska parametrar. Vad är medborgarnas, eller kanske specifikt skattebetalarnas, insats i en vårdplats eller grundskoleplacering?

Resultat ställs mot standardkostnader i en jämförbar och transparent statistikdatabas. Vilket ger alla verksamheter som verkar inom det offentliga försorg möjlighet att jämföra sig och sin verksamhet gentemot andra, och därmed få chansen att analysera och komma fram till hur den kan vidareutveckla sin verksamhet ytterligare. Det ger också möjlighet för beslutsfattare och medborgare att ställa krav.

Tyvärr skapar tolkningar av offentlighets- och sekretesslagen problem, både vad gäller kapitel 24 ”Sekretess till skydd för enskild inom forskning och statistik” (specifikt paragraf 8) och kapitel 19 ”Sekretess till skydd av det allmännas ekonomiska intressen” (specifikt paragraf 1).

Det finns nu domar i kammarrätten där både förfrågningar om statistik (mål 6267-19) och ekonomisk information avslås (mål 2684-17 samt 5994-17) med hänvisning till affärssekretess. Denna hänvisning kan anses orimlig, då exempelvis verksamheter drivna i aktiebolagsform måste publicera ekonomisk information via Bolagsverket i samband med årsslutet.

Sammantaget innebär dessa tolkningar, till förmån för behovet av affärssekretess, stora svårigheter för medborgarna att få transparens i hur de offentliga medlen förvaltas och också sämre möjligheter till god verksamhetsutveckling.

Därför bör offentlighets- och sekretesslagen ses över, för att värna forskning, utveckling och medborgarnas möjligheter att få transparens i hur skattemedlen förvaltas.

Ann-Sofie Lifvenhage (M)